

I

Een gedicht per dag, Margarida, het zegt weinig
het zegt veel over onze vriendschap gevangene
van je lichaam dat door de boze krab wordt verteerd.
Heel kwaadaardig, zeggen de artsen, die eerst zeiden: volgend jaar
bent u ervan bevrijd, mooie dame, en zonder schade
aan uw borst, u zult alleen uw haar
verliezen, uw wenkbrauwen, wimpers en haartjes, ook zij die je
niet ziet.

Ik word glad als een klein meisje
zei je verbaasd
en lachend voegde je eraan toe:
ik heb een chique hoed gekocht, bij de hofleverancier in de
Koningsgalerij,
je weet wel, zo'n *bibi*, om naar het pleintje te gaan.

Ik ken dat pleintje waar daklozen op oude banken zitten
waar jongeren voetballen zonder veld en zonder doelen
waar een paar bomen soms aan de lente laten geloven,
deze kille lente.

Ik hou van je gladde schedel, Margarida, je hoofd was altijd mooi
je gitzwarte haar met de zilveren lok die er van kindsbeen
doorheen liep,
vanaf je prilste bestaan, de vreugdeschicht
en het wit in het zwart. Zwarte lokken meegebracht
uit Portugal, land dat je ouders op een dag ruilden voor Parijs,

je moeder, dorpsonderwijzeres wordt kinderoppas,
en je vader, ambachtsman,
maar nu arbeider bij Renault aan de Seine,
voortaan jouw rivier, niet langer de Alte
wier geruis je elke zomer weer opnam,
een microfoon in de hand, blazen
van je beroep: componist,
goudsmid van klanken die je op de gekste plaatsen ving,
ook je stem benutte, je adem, je zuchten
voor je performances en je landschapskunst
die steevast een van je twee signaturen bevatten:
een klapperende vogelvlugel,
een keffende hond.

Ik heb de Belgische herder gekend die je tot het eind verzorgde,
die je in je armen naar buiten droeg
waar hij mocht genieten van alle geuren op straat
en van het licht dat zijn blinde ogen trof.
Ik ken de kleine griffon die je nu hebt
en eveneens opving, jij, Madonna van de honden
of liever van iedereen, want dieren zijn als mensen,
ze nemen soms de plaats in van de broer die we verloren;
de zus die veraf woont,
de man of het kind dat we nooit kregen,
de ouders die terugkeerden naar hun land.

Ik weet niets van de droogten in de Algarve,
wieg van je familie, schuiloord van je zomers,
op het Franse platteland groeide je op, je was
wijs op school in Parijs, in het Lycée Molière
dat je ouders kozen om zijn uitstekende faam.
Terwijl je moeder zorg droeg voor de kleinsten,

je vader vroeg opstond om het gedruis te bereiken,
leerde jij Frans, een taal zo mooi als de jouwe,
Baudelaire, Villon, Ronsard, Apollinaire, Molière,
en speelde mee in de stukken op school.
Je werd actrice, een tekst zeggen – je genoot ervan,
doet dat nog steeds en je stem is dezelfde gebleven,
geen hoge meisjesstem, maar diep, een timbre waarvan ik
hou,
met iets heksachtigs soms
– extreme modulaties, variaties zonder vangnet –
licht, zelfs als je pijn lijdt,
precies, zelfs als je wordt verscheurd.

Ik weet alles van je dankzij de berichten
die je opneemt met je telefoon.
Elke ochtend een medisch rapport, merelzang door het raam,
een paar woorden over je insomnia en dan
de rode en gouden hartjes die je me stuurt,
kwistig als de Zaaister op de Larousse die blaast op de nootjes
zo heten de pluusjes van de paardenbloem.
Weet je het nog? Jong zijn in Parijs.
Woordenboeken waren toen van papier, fijn bijbelpapier.
Vandaag voert je nootje in de nacht gezaaide zinnen aan:
Ik probeer mijn toestand te aanvaarden. Ik hoop te genezen. Ik wil het.
Ik stort niet in.
Maar de pijn drijft me tot wanhoop.
Zoen. Weldra vind ik wel een gedicht om voor te lezen.

De Zaaister zaait ondanks de lente, de zomer, de herfst, de
winter,
ondanks een chaotisch jaar dus, laten we zwijgen over de
nieuwe lente

die wordt getekend door guur weer, door een falend lichaam
woorden die zo schraal zijn voor wind, regen, een woeste lucht,
zwakte,
de kou die niet wijkt ondanks de dapper
op verdwenen insecten jagende zwaluwen.
Jaag, jaag maar, vogels die zopas uit het zuiden kwamen,
te vroeg, echt veel te vroeg. Waarom?
Met het geloof dat bergen verzet,
een zegswijze die ik me, gezond als een vis, heb toegeëigend.
Bejaarden zijn zwak, jongeren beresterk,
ik sta in het midden van het wed zoals je moeder, Margarida,
die je ter wereld bracht toen ik zeventien was.
Zeventien, gymnasium, de les filosofie,
de lerares Frans, mooi als de Zaaister,
met rode lokken, zo toch stel ik me haar voor

Larousse, Pierre-Athanase, geboren in 1817,
vader wagenmaker, moeder waardin,
hijzelf encyclopedist, pedagoog, republikein, democraat,
studeerde Latijn, Grieks, Sanskriet, Chinees,
filosofie, geschiedenis, astronomie, mechanica.
Jij noch ik had enig idee, wij, vlijtige bijtjes die zeventien jaar
scheelden,
besten van de klas uit dweepzucht – jeugdige vorm van liefde.
Onze juffen hadden ovale gezichten,
een stralende teint, mooie handen,
gelakte nagels zoals nu die van jou.
Op WhatsApp wijs je me een pagina Lorca aan.
Je perfecte vinger heeft een donkerrode nagel.
Ach gelakt bloed van de jonge doden
dat achterblijft op de stenen, hun misschien tranen ontlokt.